

[Chr. Søgaard.]

1926 har Underskuddet gennemsnitlig været $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig, og som nævnt var det i 1926—27 1 522 000 Kr. Det nominelt største Statstilskud blev ydet i 1920—21, da det udgjorde 1 748 000 Kr. Den Gang havde vi imidlertid en Krone, som var 65 Ø. værd, medens hver Krone af de 1 522 000 Kr. i 1926—27 er 100 Ø. værd. Hvis man derfor vil anstille en Sammenligning mellem 1920—21 og 1926—27, saa har Underskuddet været langt større i det sidstnævnte Aar, thi hvis vi regner med den samme Krone, altsaa 1 Kr. paa 65 Ø., kommer vi op paa 2 343 000 Kr. Herom maa jeg sige, som det er sagt saa tidt, at noget saadant vil og kan vi ikke blive ved med, vi maa ud af Misèren. Det foreliggende Lovforslag viser, selv om der ogsaa er en Del Ulemper ved det, er Vej ud, i alt Fald delvis.

Jeg skal nævne nogle af Fordelene ved Lovforslaget. Det kongelige Teater, „Holbergs Hus“, bevares fremtidig med alle dets Traditioner, Dobbeltscenen, som man Gang paa Gang har krævet, men som er blevet afvist af økonomiske Grunde, faar vi uden Byggeudgifter for Staten, og endvidere vil der nuværende Scene, som egner sig bedst for Opera og Ballet og mindre godt som Talescene, blive forbeholdt Opera og Ballet, medens den nye Scene i særlig Grad vil blive indrettet til Talescene; de 3 Kunstarter vil frit kunne udfolde sig, i alt Fald mere frit end hidtil. Underskuddet vil bringes klækkeligt ned, og endelig vil der blive etableret, som det er nævnt, en Forbindelse mellem Teatret og Befolkningen gennem Radioen. I Tilslutning til, hvad den ærede foregaaende Ordfører (I. A. Hansen) udtalte, vil ogsaa jeg fremhæve, at naar det er blevet sagt — og det har ogsaa staaet i Bladene —, at fremtidig skal Radioen betale det kongelige Teaters Underskud, saa er det aldeles ikke Tilfældet. Lytterne kommer som hidtil til at betale 10 Kr. i Afgift om Aaret, Statsradiofonien køber et Hus, som den har Brug for, til en billig Penge, nemlig for 315 000 Kr., medens det for nogle Aar siden kostede 470 000 Kr. Der bliver sikret den en Leje af det kongelige Teater i 15 Aar paa 100 000 Kr., og den faar Lejlighed til uden nogen som helst Forpligtelse at købe af det kongelige Teaters Forestillinger det, den har Brug for til Radio. Naar man tager alt dette i Betragtning, forekommer det mig, at Fordelene er paa Statsradiofoniens Side og ikke paa Teatrets. Jeg betragter det foreliggende Lovforslag som et Forsøg; et vel tilrettelagt Forsøg paa at komme ud af

Misèren. Der er Grund til at haabe paa et godt Resultat, og Risikoen derved er minimal; Teatret skal betale Leje for 15 Aar, men hvis de foreliggende Overslag ikke holder Stik, saaledes at Staten ikke ønsker at drive begge Teatre, men ønsker en anden Ordning, har Teatret Ret til Fremleje. Hvis Overslagene holder Stik, skal Underskuddet kunne sættes ned med 479 000 Kr. — og i det Overslag er der regnet med, at $\frac{3}{4}$ af Teatrets Pladser er solgt, og endvidere med en Forlystelsesskat paa 160 000 Kr., som man i dette Tilfælde maa kunne lægge til den før nævnte Sum, da man ingen Vedligeholdelsesudgift eller anden Udgift har paa Bygningen. Hvis man endvidere regner — men det er naturligvis kun rent kalkulatorisk — at kunne sælge for 100 000 Kr. om Aaret til Statsradiofonien, vil Underskuddet i alt kunne nedbringes med 739 000 Kr., hvilket vil sige ca. Halvdelen af den nuværende Underbalance.

Men — der er ogsaa et „Men“ ved denne udmærkede Plan — der er forskellige Punkter, der maa tages med i Betragtning. For det første bliver der tilbage et aarligt Statstilskud til det kongelige Teater paa $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., og dette er efter min Mening endnu for stort, det maa bringes ned — jeg skal senere komme nærmere ind herpaa —, for selv om de foreliggende Planer holder Stik, kan vi ikke blive ved at køre med et Underskud paa $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. ved det kongelige Teater. Skal denne Sag bringes i Orden, maa vi stille et ganske bestemt Krav til Københavns Kommune om at bidrage til denne Ordning, og saa maa Københavns Kommune selv afgøre, om den vil eller ikke vil, og derefter maa vi tage vor Bestemmelse. Een Ting er sikker, og det er Udgifterne, de bliver ikke mindre, det kan vi sikkert regne med, men derimod er de beregnede Indtægter knap saa sikre. I denne Forbindelse rejser det Spørgsmaal sig: Er København stor nok, eller er Forholdene i København saadan i Øjeblikket, at Byen er i Stand til at bære et nyt Teater paa 1 200 Pladser? Det maa der vist sættes et stort Spørgsmaalstegn ved. Her er Befolkningstilvæksten ikke det afgørende, men de økonomiske Forhold, og det er jo sikkert, at den nuværende Arbejdsløshed og Erhvervskrise mærkes ogsaa paa vore Teatre og Forlystelsessteder. I det gamle Rom regnede man Brød og Skuespil for Livsfornödenheder, men jeg tror, at man mange Steder i vort Land bliver nødt til at nøjes med Brød og Klæder og Husly og saa lade Skuespillet fare. Det er jo en Kendsgerning, at Teatrene i Øjeblikket kæmper en